

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۰۲

صبر

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۰۲، «ضرب» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «ضرب» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «ضرب» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۰۲
ریشه	ضرب
تعداد تکرار	۵۷
تعداد مشتقات	۲۵
تعداد ریشه مرتبط	۳۴۲

فهرست مشتقات

۱. اضْرَبُوا (۱)	۶. ضَرَبَ (۱۰)	۱۲. ضَرِبَ (۲)	۱۷. فَضَّرَبَ (۱)	۲۲. يَضْرِبُ (۱)
۲. اضْرَبُوهُ (۱)	۷. ضَرَبُوا (۳)	۱۳. ضَرَبَتْ (۳)	۱۸. فَضَّرَبَ (۱)	۲۳. يَضْرِبُ (۵)
۳. اضْرَبُوهُنَّ (۱)	۸. ضَرَبُوهُ (۱)	۱۴. فَاضْرَبُوا (۱)	۱۹. فَضَّرَبُ (۱)	۲۴. يَضْرِبُونَّ (۳)
۴. اضْرِبْ (۶)	۹. ضَرَبْتُمْ (۳)	۱۵. فَاضْرِبْ (۱)	۲۰. لِيَضْرِبَنَّ (۱)	۲۵. يَضْرِبَنَّ (۱)
۵. تَضْرَبُوا (۱)	۱۰. ضَرَبْنَا (۴)	۱۶. فَضَرَبْنَا (۱)	۲۱. نَضْرِبُهَا (۲)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابو (۴)	۲۷. بحر (۲)	۵۴. ثَخُنَ (۱)	۸۱. حصر (۱)	۱۰۸. دَعُو (۲)
۲. اتي (۴)	۲۸. بدل (۱)	۵۵. ثَقِفَ (۲)	۸۲. حصى (۱)	۱۰۹. دَنُو (۴)
۳. اثم (۱)	۲۹. بدو (۴)	۵۶. ثَلثَ (۲)	۸۳. حضر (۱)	۱۱۰. دُون (۱)
۴. اجر (۱)	۳۰. برک (۱)	۵۷. ثَمَنَ (۱)	۸۴. حَفِظَ (۴)	۱۱۱. ذَبَ (۲)
۵. احد (۴)	۳۱. بشر (۱)	۵۸. ثَنَى (۴)	۸۵. حَفَفَ (۱)	۱۱۲. ذَكَرَ (۳)
۶. اخر (۳)	۳۲. بصر (۳)	۵۹. جَبَلَ (۱)	۸۶. حَقَّقَ (۷)	۱۱۳. ذَلَّ (۳)
۷. اخو (۷)	۳۳. بصل (۱)	۶۰. جَدَلَ (۱)	۸۷. حَلَى (۲)	۱۱۴. ذَهَبَ (۲)
۸. اذن (۲)	۳۴. بطل (۴)	۶۱. جَعَلَ (۳)	۸۸. حَمَدَ (۲)	۱۱۵. نَوَا (۱)
۹. ارب (۲)	۳۵. بطن (۱)	۶۲. جَفَاءَ (۲)	۸۹. حَمَلَ (۲)	۱۱۶. ذَوَّقَ (۲)
۱۰. ارض (۱۱)	۳۶. بعد (۲)	۶۳. جَمَعَ (۳)	۹۰. حَيَّنَ (۲)	۱۱۷. رَبَبَ (۸)
۱۱. اصل (۱)	۳۷. بعض (۶)	۶۴. جَنَاحَ (۱)	۹۱. حَيَّى (۶)	۱۱۸. رَبَوَ (۲)
۱۲. اكل (۳)	۳۸. بعل (۶)	۶۵. جَنَحَ (۱)	۹۲. خَبَرَ (۱)	۱۱۹. رَجَعَ (۱)
۱۳. الك (۴)	۳۹. بغى (۵)	۶۶. جَنَنَ (۲)	۹۳. خَرَجَ (۱)	۱۲۰. رَجَلَ (۱۰)
۱۴. اللاتي (۱)	۴۰. بقل (۱)	۶۷. جَهَرَ (۱)	۹۴. خَشَعَ (۱)	۱۲۱. رَحِمَ (۳)
۱۵. الله (۶۴)	۴۱. بكم (۱)	۶۸. جَهَلَ (۱)	۹۵. خَشَى (۲)	۱۲۲. رَزَقَ (۶)
۱۶. اله (۶۵)	۴۲. بلو (۱)	۶۹. جَوَعَ (۱)	۹۶. خَصِمَ (۱)	۱۲۳. رَسَلَ (۱)
۱۷. امر (۱)	۴۳. بنى (۲)	۷۰. جِئَ (۲)	۹۷. خَفَى (۲)	۱۲۴. رَعَبَ (۲)
۱۸. امم (۱)	۴۴. بنو (۱۰)	۷۱. جَيَّبَ (۲)	۹۸. خَلَطَ (۱)	۱۲۵. رَغَدَ (۱)
۱۹. امن (۱۵)	۴۵. بوء (۳)	۷۲. حَبَسَ (۱)	۹۹. خَلَقَ (۲)	۱۲۶. رَقَبَ (۱)
۲۰. انس (۱۵)	۴۶. بوب (۱)	۷۳. حَبَلَ (۴)	۱۰۰. خَمَرَ (۲)	۱۲۷. رَمَمَ (۱)
۲۱. انن (۲۰)	۴۷. بيت (۱)	۷۴. حَتَّى (۲)	۱۰۱. خَوَّفَ (۶)	۱۲۸. رَوَّحَ (۱)
۲۲. اول (۲)	۴۸. بين (۷)	۷۵. حَجَرَ (۲)	۱۰۲. خَوَّنَ (۱)	۱۲۹. رَوَّدَ (۱)
۲۳. اوى (۶)	۴۹. تبر (۲)	۷۶. حَرَبَ (۱)	۱۰۳. خَيْرَ (۶)	۱۳۰. رَوَّغَ (۱)
۲۴. ائى (۶)	۵۰. تبع (۴)	۷۷. حَرَقَ (۱)	۱۰۴. دَبَرَ (۲)	۱۳۱. رَيَّبَ (۱)
۲۵. ابي (۱۲)	۵۱. تحت (۱)	۷۸. حَسَبَ (۱)	۱۰۵. دَخَلَ (۲)	۱۳۲. رَأَى (۴)
۲۶. بجس (۱)	۵۲. توب (۳)	۷۹. حَسَرَ (۱)	۱۰۶. دَرَرَ (۱)	۱۳۳. زَبَدَ (۶)
	۵۳. ثبت (۳)	۸۰. حَسَنَ (۲)	۱۰۷. دَرَكَ (۱)	۱۳۴. زَجَجَ (۲)

۱۳۵. زرع (۱)	۱۷۳. صرط (۱)	۲۱۰. عفف (۱)	۲۴۸. قبل (۲)	۲۸۵. لیل (۲)
۱۳۶. زکو (۱)	۱۷۴. صفح (۱)	۲۱۱. عقل (۳)	۲۴۹. قتل (۶)	۲۸۶. متع (۲)
۱۳۷. زیت (۲)	۱۷۵. صلح (۲)	۲۱۲. علم (۱۵)	۲۵۰. قثء (۱)	۲۸۷. مثل (۳۵)
۱۳۸. زین (۶)	۱۷۶. صلو (۳)	۲۱۳. علو (۱)	۲۵۱. قدر (۶)	۲۸۸. مرء (۳)
۱۳۹. سبط (۱)	۱۷۷. صنع (۱)	۲۱۴. عمل (۴)	۲۵۲. قدم (۱)	۲۸۹. مرض (۱)
۱۴۰. سبل (۷)	۱۷۸. صوب (۲)	۲۱۵. عنب (۱)	۲۵۳. قرآن (۴)	۲۹۰. مریم (۱)
۱۴۱. سرر (۱)	۱۷۹. ضجع (۱)	۲۱۶. عنق (۲)	۲۵۴. قرء (۶)	۲۹۱. مسس (۱)
۱۴۲. سرف (۱)	۱۸۰. ضرب (۸)	۲۱۷. عور (۲)	۲۵۵. قرب (۱)	۲۹۲. مصر (۱)
۱۴۳. سری (۱)	۱۸۱. ضعف (۱)	۲۱۸. عین (۲)	۲۵۶. قرض (۲)	۲۹۳. مکث (۲)
۱۴۴. سقی (۲)	۱۸۲. ضلل (۵)	۲۱۹. غرب (۱)	۲۵۷. قری (۲)	۲۹۴. ملک (۸)
۱۴۵. سکن (۵)	۱۸۳. ضوء (۱)	۲۲۰. غزو (۱)	۲۵۸. قسم (۱)	۲۹۵. منن (۳)
۱۴۶. سلب (۱)	۱۸۴. طوق (۱)	۲۲۱. غضب (۳)	۲۵۹. قصر (۱)	۲۹۶. موت (۵)
۱۴۷. سلم (۲)	۱۸۵. طعم (۱)	۲۲۲. غضض (۲)	۲۶۰. قطع (۱)	۲۹۷. موسی (۵)
۱۴۸. سلو (۱)	۱۸۶. طفل (۲)	۲۲۳. غفر (۲)	۲۶۱. قلب (۳)	۲۹۸. مول (۱)
۱۴۹. سمع (۱)	۱۸۷. طلب (۲)	۲۲۴. غمم (۱)	۲۶۲. قنت (۱)	۲۹۹. موه (۳)
۱۵۰. سمو (۵)	۱۸۸. طمن (۱)	۲۲۵. غنم (۱)	۲۶۳. قول (۱۶)	۳۰۰. نیت (۲)
۱۵۱. سنو (۱)	۱۸۹. طمئن (۱)	۲۲۶. غنی (۲)	۲۶۴. قوم (۱۱)	۳۰۱. نیو (۳)
۱۵۲. سود (۱)	۱۹۰. طود (۱)	۲۲۷. غیب (۱)	۲۶۵. کبر (۱)	۳۰۲. نجو (۲)
۱۵۳. سور (۱)	۱۹۱. طوع (۴)	۲۲۸. غیر (۶)	۲۶۶. کتم (۱)	۳۰۳. نخل (۱)
۱۵۴. سوم (۱)	۱۹۲. طوف (۱)	۲۲۹. فتن (۱)	۲۶۷. کثر (۵)	۳۰۴. نزل (۵)
۱۵۵. سوی (۴)	۱۹۳. طیب (۳)	۲۳۰. فجر (۱)	۲۶۸. کظم (۱)	۳۰۵. نسو (۵)
۱۵۶. سئل (۲)	۱۹۴. ظلل (۲)	۲۳۱. فدی (۱)	۲۶۹. کفر (۱۵)	۳۰۶. نسی (۱)
۱۵۷. سیل (۴)	۱۹۵. ظلم (۴)	۲۳۲. فرج (۲)	۲۷۰. کلل (۱۴)	۳۰۷. نشز (۱)
۱۵۸. شجر (۲)	۱۹۶. ظهر (۵)	۲۳۳. فرع (۱)	۲۷۱. کلم (۱)	۳۰۸. نصر (۱)
۱۵۹. شدد (۱)	۱۹۷. عبد (۴)	۲۳۴. فرعون (۲)	۲۷۲. کهف (۱)	۳۰۹. نصف (۱)
۱۶۰. شرب (۳)	۱۹۸. عثو (۱)	۲۳۵. فرق (۱)	۲۷۳. کود (۱)	۳۱۰. نظر (۳)
۱۶۱. شرق (۱)	۱۹۹. عدد (۱)	۲۳۶. فسد (۱)	۲۷۴. کوکب (۱)	۳۱۱. نعم (۱)
۱۶۲. شرک (۲)	۲۰۰. عدس (۱)	۲۳۷. فسق (۱)	۲۷۵. کون (۲۳)	۳۱۲. نفس (۵)
۱۶۳. شری (۱)	۲۰۱. عدل (۲)	۲۳۸. فصل (۱)	۲۷۶. کیف (۵)	۳۱۳. نفع (۲)
۱۶۴. شکس (۱)	۲۰۲. عدو (۴)	۲۳۹. فضل (۲)	۲۷۷. لبس (۱)	۳۱۴. نفق (۵)
۱۶۵. شکو (۱)	۲۰۳. عذب (۲)	۲۴۰. فعل (۱)	۲۷۸. لحف (۱)	۳۱۵. نقد (۱)
۱۶۶. شهد (۲)	۲۰۴. عرض (۱)	۲۴۱. فقر (۱)	۲۷۹. لعل (۶)	۳۱۶. نهر (۱)
۱۶۷. شیء (۸)	۲۰۵. عرف (۱)	۲۴۲. فکر (۱)	۲۸۰. لقی (۴)	۳۱۷. نوح (۱)
۱۶۸. صبح (۳)	۲۰۶. عشر (۳)	۲۴۳. فلق (۲)	۲۸۱. لمس (۱)	۳۱۸. نور (۱۱)
۱۶۹. صبر (۱)	۲۰۷. عصو (۶)	۲۴۴. فلق (۱)	۲۸۲. لوط (۱)	۳۱۹. هبط (۱)
۱۷۰. صحب (۱)	۲۰۸. عصی (۶)	۲۴۵. فوق (۳)	۲۸۳. لیس (۲)	۳۲۰. هجر (۱)
۱۷۱. صد (۱)	۲۰۹. عظم (۳)	۲۴۶. فوم (۱)	۲۸۴. لئک (۴)	۳۲۱. هدی (۲)
۱۷۲. صدع (۱)		۲۴۷. قبس (۱)		۳۲۲. هشم (۱)

(۱) .۳۴۲ یوم	(۶۴) .۳۳۷ وله	(۱) .۳۳۳ وضع	(۲) .۳۲۸ ودی	(۱) .۳۲۳ وثق
	(۱) .۳۳۸ ولی	(۱) .۳۳۴ وعظ	(۱) .۳۲۹ وذر	(۱) .۳۲۴ وجد
	(۱) .۳۳۹ بیس	(۲) .۳۳۵ وفی	(۱) .۳۳۰ وری	(۴) .۳۲۵ وجه
	(۲) .۳۴۰ یسر	(۳) .۳۳۶ وقد	(۱) .۳۳۱ وزر	(۵) .۳۲۶ وحد
	(۴) .۳۴۱ یمن		(۱) .۳۳۲ وصی	(۵) .۳۲۷ وحی

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۶} إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ
۲. {البقرة - ۶۰} وَإِذْ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ كَلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
۳. {البقرة - ۶۱} وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِئُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِعَصَابِ اللَّهِ الَّذِي بَاءَتْهُمْ كَانُوا يُكْفَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
۴. {البقرة - ۷۳} فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
۵. {البقرة - ۲۷۳} لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْيَاءً مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِخْفًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ
۶. {آل عمران - ۱۱۲} ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ أَيْنَ مَا تُنْفِقُوا إِلَّا بِحَبْلِ مِنَ اللَّهِ وَحُبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُوا بِعَصَابِ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يُكْفَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
۷. {آل عمران - ۱۱۲} ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ أَيْنَ مَا تُنْفِقُوا إِلَّا بِحَبْلِ مِنَ اللَّهِ وَحُبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُوا بِعَصَابِ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يُكْفَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
۸. {آل عمران - ۱۵} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
۹. {النساء - ۳۴} الرَّجَالُ قَوَامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ حَافِظَاتٌ لِلْعَائِبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي تَحَافُونَ نَشُورَهُنَّ فِعْظُهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْتَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا
۱۰. {النساء - ۹۴} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَعَانِمٌ كَبِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا
۱۱. {النساء - ۱۰} وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يُغْتَابِكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا
۱۲. {المائدة - ۱۰} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُوهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ ارْتَبْتُمْ لَا نُشْفِي بِهِنَّ وَلَا نَسْأَلُ بِهِنَّ مَا كَانَ دَا فُورِي وَلَا تَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَمِنَ الْآثِمِينَ
۱۳. {الأعراف - ۱۶} وَقَطَعْنَا لَهُمْ اثْنَيْ عَشْرَةَ سَبَاطًا أُمَّمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ **اضْرِبْ** بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّانَ وَالسَّلْوَىٰ كَلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
۱۴. {الأَنْفَال - ۱۲} إِذْ يُوحَىٰ رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرَّغْبَ **فَاضْرِبُوا** فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ
۱۵. {الأَنْفَال - ۱۲} إِذْ يُوحَىٰ رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرَّغْبَ **فَاضْرِبُوا** فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ
۱۶. {الأَنْفَال - ۵۰} وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَذْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

۱۷. {الرعد - ۱۷} أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أوديةً بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حَلِيبَةٍ أَوْ مِتَاجٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقُّ وَالْبَاطِلُ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
۱۸. {الرعد - ۱۷} أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أوديةً بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حَلِيبَةٍ أَوْ مِتَاجٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقُّ وَالْبَاطِلُ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
۱۹. {إبراهيم - ۲۴} أَلَمْ تَرَ كَيْفَ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ
۲۰. {إبراهيم - ۲۵} تُوْتِي أكلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
۲۱. {إبراهيم - ۴۵} وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ
۲۲. {النحل - ۷۴} فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
۲۳. {النحل - ۷۵} صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِمَّا رَزَقْنَاهُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
۲۴. {النحل - ۷۶} وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّهُهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۲۵. {النحل - ۱۱} وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ
۲۶. {الإسراء - ۴۸} انظُرْ كَيْفَ صَرَبْنَا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا
۲۷. {الكهف - ۱۱} فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا
۲۸. {الكهف - ۳۲} وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْتَاهُمَا بِبَنخْلِ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا
۲۹. {الكهف - ۴۵} وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا إِذَا نَزَّلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا
۳۰. {طه - ۷۷} وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَى
۳۱. {الحج - ۷۳} يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مِثْلُ مَا فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ
۳۲. {النور - ۳۱} وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۳۳. {النور - ۳۱} وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۳۴. {النور - ۳۵} اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَىٰ نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۳۵. {الفرقان - ۹} انظُرْ كَيْفَ صَرَبْنَا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا
۳۶. {الفرقان - ۳۹} وَكَلَّا صَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكَلَّا تَبَرَّنا تَثْبِيرًا

۳۷. {الشعراء - ۶۳} فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ **اضْرِبْ** يَعْصَاكَ الْبَحْرَ فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ
۳۸. {العنكبوت - ۴۳} وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ **نَضْرِبُهَا** لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ
۳۹. {الروم - ۲۸} **ضَرَبَ** لَكُمْ مَثَلًا مِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْتَكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
۴۰. {الروم - ۵۸} وَ لَقَدْ **ضَرَبْنَا** لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَ لَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ
۴۱. {يس - ۱۳} وَ **اضْرِبْ** لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ
۴۲. {يس - ۷۸} وَ **ضَرَبَ** لَنَا مَثَلًا وَ نَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ
۴۳. {الصافات - ۹۳} فَرَأَىٰ عَلَيْهِمْ **ضَرْبًا** بِالْيَمِينِ
۴۴. {الزمر - ۲۷} وَ لَقَدْ **ضَرَبْنَا** لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
۴۵. {الزمر - ۲۹} **ضَرَبَ** اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَ رَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
۴۶. {الزخرف - ۵} أَمْ **تَنْظُرُونَ** عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ
۴۷. {الزخرف - ۱۷} وَ إِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا **ضَرَبَ** لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَ هُوَ كَظِيمٌ
۴۸. {الزخرف - ۵۷} وَ لَمَّا **ضَرِبَ** ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُونَ
۴۹. {الزخرف - ۵۸} وَ قَالُوا أَلَيْهِنَّ خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا **ضَرَبُوهُ** لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصُونَ
۵۰. {محمد - ۳} ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَ أَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ **يَضْرِبُ** اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ
۵۱. {محمد - ۴} فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا **فَضْرِبْ** الرِّقَابَ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فَإِمَّا مَثًّا بَعْدُ وَ إِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَأَنْتَصَرَ مِنْهُمْ وَ لَكِن لِيُنَبِّئُوا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ
۵۲. {محمد - ۲۷} فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ **يَضْرِبُونَ** وُجُوهُهُمْ وَ أَدْبَارَهُمْ
۵۳. {الحديد - ۱۳} يَوْمَ يَقُولُ الْمُتَافِقُونَ وَ الْمُتَنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا **فَضْرِبَ** بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَ ظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ
۵۴. {الحشر - ۲۱} لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ **نَضْرِبُهَا** لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ
۵۵. {التحریم - ۱۰} **ضَرَبَ** اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَةٌ نُوحٍ وَ امْرَأَةٌ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَ قِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ
۵۶. {التحریم - ۱۱} وَ **ضَرَبَ** اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَةٌ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
۵۷. {المزمل - ۲۰} إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَ نِصْفَهُ وَ ثُلُثَهُ وَ طَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَ اللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَ آخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَ آخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ آفَرِضُوا لِلَّهِ فَرَضًا حَسَنًا وَ مَا تَقَدَّمُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَ أَعْظَمُ أَجْرًا وَ اسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ